

Vår saksbehandler
Tom S. B. Plünnecke, 57 82 80 69

Advokatene Aamodt & Kirkeby
Måkeveien 2 A

3112 Tønsberg

Att.: Adv. Aamodt

Org.nr. 964 463 662 - ØVRE ROMERIKE TAXI SA - Godkjennelse etter samvirkeoven § 146 annet ledd i anledning omdannelse til aksjeselskap

Det vises løpende korrespondanse i saken, herunder særlig til brev fra Norges Taxiforbund datert den 22. november 2012 samt søknad om godkjennelse i skriv datert den 12. april 2013.

1. Nærmere om samvirkeforetaket

Øvre Romerike Taxi SA driver drosjesentral, som har ansvaret for formidling av drosjer på Øvre Romerike. Samvirkeforetaket har 69 andelseiere. Disse er innehavere av drosjeløyver i de kommunene som faller inn under foretakets virksomhetsområde.

Av det innsendte årsregnskapet for regnskapsåret 2011 fremgår at foretakets bokførte egenkapital består av følgende poster:

Innskutt egenkapital:	
Andelsinnskudd	kr 4.665.000
Opptjent egenkapital:	
Medlemskapitalkonti	kr 2.763.484
Annen egenkapital	kr 572.694
Sum opptjent egenkapital	kr 3.326.178
Sum egenkapital	kr 7.991.178

Vedtektene for samvirkeforetaket § 14 annet og tredje ledd lyder:

«Foretakets medlemmer har rett til å få utbetalt sine andelsinnskudd og innestående på Medlemskapitalkonti, dersom det er midler i selskapet etter at det har dekket sine forpliktelser.

Renter på andelsinnskudd eller medlemskapitalkonti har medlemmene bare krav på å få utbetalt dersom det følger av vedtektene at forrentning skal skje. Gjenstående midler utover dette skal gå til samvirkeformål eller allmennyttige formål.»

2. Omdannelsen

I henhold til omdannelsesplanen, vedlagt skriv av den 12. april 2013, skal samtlige andelshavere i samvirkeforetaket bli aksjonærer i aksjeselskapet som etableres i anledning omdannelsen av samvirkeforetaket.

Slik en forstår omdannelsesplanen, skal omdannelsen innbefatte overføring av annen egenkapital på kr 572.694 til medlemskapitalkonti. Videre skal årsresultatet for 2012, redusert for allerede foretatte utdelinger til medlemmene, overføres til medlemskapitalkonti. Disse skal utbetales medlemmene i anledning omdannelsen.

Samvirkeforetakets resterende eiendeler, rettigheter og forpliktelser overdras etter dette som helhet til aksjeselskapet. Dette nyetableres i anledning omdannelsen. Den resterende egenkapitalen i samvirkeforetaket i form av andelskapitalen på kr 4.665.000, overføres således aksjeselskapet mot at samvirkeforetakets medlemmer får utstedt aksjer i selskapet pålydende samme beløp. Aksjene fordeles mellom medlemmene tilsvarende deres omsetning med foretaket de siste fem årene.

Omdannelsen forutsettes for øvrig å skulle skje på basis av regnskapsmessig og skattemessig kontinuitet.

Samtlige av medlemmene i samvirkeforetaket har samtykket i omdannelsen og inngått avtaler med Viken Aurora AS om overdragelse av sine aksjer i selskapet som etableres i anledning omdannelsen. Medlemmene får videre adgang til å erverve aksjer i Viken Aurora AS.

Ellers vises det til omdannelsesplanen, styrerapporten datert den 4. april 2013 samt redegjørelsen i korrespondansen.

3. Søknaden

Det gjøres i søknaden prinsipalt gjeldende at omdannelsen er av slik art at den kan besluttes og gjennomføres uten Stiftelsestilsynets vedtak om godkjenning i medhold av samvirkeoven § 146 annet ledd annet og tredje pkt.

Det synes hevdet at til tross for at vedtektene § 14 tredje ledd gir anvisning på at «gjenværende midler» «skal gå til samvirkeformål eller allmennyttige formål», kan medlemmene ved oppløsning gjøre krav på alle de gjenværende midlene i foretaket.

I denne sammenheng blir det vist til medlemmenes rett etter vedtektene og samvirkeoven §§ 27 – 31 til etterbetaling, avsetning til og anvendelse av etterbetalingsfond og medlemskapitalkonti samt forrentning av andelsinnskudd og medlemskapitalkonti.

Det synes hevdet at innenfor rammen av vedtektene og de nevnte bestemmelsene i samvirkeoven har medlemmene på årsmøtet kompetanse til å fatte lovlig vedtak som sikrer medlemmene all gjenværende kapital i samvirkeforetaket ved oppløsning.

Dersom medlemmene likevel ikke skulle ha lovlig adgang til å disponere over all gjenværende kapital, søkes det subsidiært om at Stiftelsestilsynet samtykker i omdannelse i henhold til omdannelsesplanen.

4. Rettslig grunnlag

I fall medlemmene ikke har krav på alle gjenværende midler ved oppløsning, følger det av samvirkeoven § 146 annet ledd annet og tredje pkt. at vedtak om omdannelse av samvirkeforetaket til aksjeselskap bare kan gjøres dersom det foreligger saklig grunn. Dessuten må i så fall også Stiftelsestilsynet godkjenne omdannelsen.

Stiftelsestilsynet er i prinsippet enig i at det ikke er bestemmende for om samvirkeoven § 146 annet ledd annet og tredje pkt. kommer til anvendelse, om det i vedtektene er inntatt bestemmelse om at medlemmene har krav på alle gjenværende midler ved oppløsning. Avgjørende vil derimot være om de faktiske omstendigheter betinger at medlemmene på grunnlag av vedtektene og bestemmelsene i §§ 27 – 31 har slik rett.

Det følger av omdannelsesplanen at omdannelsen skal innbefatte overføring av annen egenkapital på kr 572.694 til medlemskapitalkonti.

Spørsmålet blir følgelig om bestemmelsene i §§ 27 – 31 åpner for en slik disponering av den omhandlede egenkapitalposten.

5. Vurdering

5.1. Vedr. spørsmålet om bestemmelsen i § 146 annet ledd annet og tredje pkt. kommer til anvendelse?

Det fremgår av § 27 første ledd at etterbetaling er forutsatt av at foretaket har overskudd som kan deles ut. Dette er også presisert i lovens forarbeider, herunder i Ot.prp.nr. 21 (2006-2007) s. 267. Annen egenkapital kan imidlertid ikke disponeres i medhold av bestemmelsen. Vedtektene kan ikke åpne for videre rammer.

Tilsvarende gjelder for

- avsetning til etterbetalingsfond, jf. § 28,
- avsetning til medlemskapitalkonti, jf. § 29, og
- forrentning og annen økning av andelsinnskudd og medlemskapitalkonti, jf. § 30.

Det må følgelig legges til grunn at bestemmelsene i §§ 27-31 ikke åpner for disponering av annen egenkapital på kr 572.694 til medlemskapitalkonti, slik at medlemmene ikke kan anses å ha krav på alle gjenværende midler ved oppløsning.

Vedtak om omdannelse av samvirkeforetaket til aksjeselskap kan følgelig bare gjøres dersom det foreligger saklig grunn og Stiftelsestilsynet godkjenner omdannelsen, jf. § 146 annet ledd annet og tredje pkt.

5.2. Vedr. spørsmålet om det foreligger saklig grunn?

Stiftelsestilsynet må etter dette ta stilling til den subsidiaire søknaden.

Det sentrale spørsmålet er om det kan anses å foreligge saklig grunn for omdannelsen.

I søknaden og styrerapporten er det vist til at omdannelsen skjer som ledd i en konsolidering av taxinæringen. Det anføres at rammebetingelsene for drosjenæringen er under press. Etablering av offentlige kunder som avtakere av hoveddelen av næringens tjenesteleveranser er basert på anbudskonkurranser. Dette har medført betydelige endringer av næringen med omfattende krav til kompetanse og organisering av forhandlerposisjon. Samtidig opplyses at det finner sted etablering av betydelige, rent kommersielle konkurranseelementer innenfor det regulerte markedet som næringen omfattes av. Denne utviklingen fører til helt andre krav til kompetanse og administrasjon overfor den enkelte drosjesentralen enn det de tradisjonelle drosjesentralene er utstyrt for å kunne håndtere.

Videre er det vist til at Viken Aurora AS er i ferd med å etablere seg som en nasjonal aktør på drosjemarkedet og har som mål å være et drosjeeierstyrt alternativ til de rent kommersielle interesser som nå etablerer seg i markedet. Utviklingen av Viken Aurora AS opplyses å skulle skje ikke minst for å ivareta de tradisjonelle drosjeeierverdier og -interesser.

Stiftelsestilsynet legger redegjørelsen til grunn og finner at omstruktureringen vil være av vesentlig betydning for medlemmene for å møte de betydelige utfordringer som drosjenæringen står overfor.

Stiftelsestilsynet finner på denne bakgrunn at omdannelsen fyller det krav til saklighet som oppstilles i § 146 annet ledd tredje pkt. Omdannelsen blir etter dette å godkjenne.

6. Gebyr

For behandling av søknaden ilegges søker gebyr stort kr 14.000, jf. FOR-2004-12-21-1793 § 6.

7. Vedtak

Det ble etter dette fattet slikt

v e d t a k:

1. Den omsøkte omdannelsen av Øvre Romerike Taxi SA, org.nr. 964 463 662, godkjennes.
2. Øvre Romerike Taxi SA ilegges gebyr stort kr 14.000.

8. Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet etter forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage fremsettes til Stiftelsestilsynet senest tre uker fra underretning om vedtaket.

Med hilsen

Gunn Merete Paulsen
avdelingsdirektør

Tom S. B. Plünnecke
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og blir sendt uten signatur.